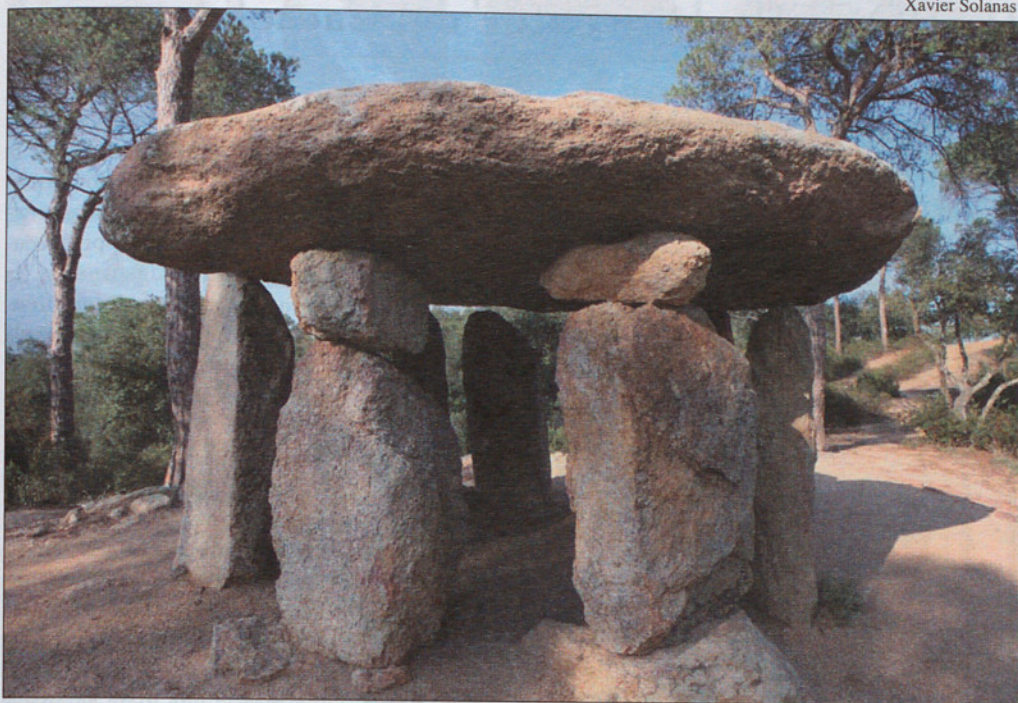

Xavier Solanas

Vallgorguina, vall dels gorgs i de les bruixes.

Vallgorguina: la màgia de les pedres

No tothom sap respectar les pedres i les bruixes com la gent d'aquí.

MARINA MARTORI

Enfilo el carrer de plataners que, de corba en corba, m'acostaria a Arenys, a les platges del Maresme, al mar tranquil de la comarca veïna.

L'enfilo a poc a poc i per primer cop, m'hi paro. És la segona vegada en tota la meua vida que poso els peus al poble de Vallgorguina. Al nucli urbà, més ben dit. Hi vaig venir fa molts anys a fer una obra de teatre i la resta de vegades, és poble de pas, de venir i anar de la mar salada. Així que, curiosa, mig trapella i influenciada (molt, massa!) per la tradició de bruixes que acompanyen la vella vall gorguina, em deixo perdre pels carretons, les escales de l'església i la tranquil·la i fresca pau dels carrers del nucli,

No hi ha massa gent. És matí i s'hi respira calma. Una calma dolça, de bosc proper, d'anys i anys, segles i segles i mil·lennis d'història. Potser sigui el poble més vell del Vallès. Aquí hi ha el dolmen de Pedra Gentil. El dolmen preciós i senzill de Pedra Gentil. Quina mena de màgia tenen les pedres que, quan fa tants anys que trepitgen la terra que tu trepitges, t'hi sents petit i al mateix temps lligat? Sabent que pertany al mateix lloc, al mateix inici. Jo sento això quan sóc davant la Pedra Gentil. M'agrada anar-hi i ho faig sovint. I em vaig indignar el dia que el vaig trobar pintat, remenat, amb foc a dins.

Però no tothom sap respectar les pedres i

les bruixes com la gent d'aquí, de Vallgorguina. M'assec en un banc a la plaça de l'església i el meu bloc de notes crida l'atenció del meu company de banc que m'explica, després de presentar-se i presentar-me jo, que aquí, a Vallgorguina, s'hi viu bé. Són poc més de 1500 habitants i tot i que el poble ha crescut molt, cap a les urbanitzacions de can Puigdemir, Canadà Park, La Baronia i Collsacreu, això encara és petit i encantador. Hi estic d'acord. Molesta una mica, no massa, la remor dels cotxes a la nostra esquena, que enfilen i desfilen del Maresme al Vallès. Res més. Per la resta, tot és perfecte.

Em diu, el meu improvisat guia, que no em puc perdre les dues masies estrelles del poble: la de can Vilar (amb la seva preciosa torre quadrada de l'època medieval) i la de Can Pradell de la Serra (gran, immensa, impactant) i m'explica com anar-hi. Prenc nota i m'acomio d'ell. He de caminar. Caminar i conèixer. Busco, a veure si les veig, on s'amacuen les bruixes de Vallgorguina.

Però no en trobo per enlloc i això que em camino gairebé tots els carrers del poble. A part de la carretera, la resta són força estrets i guarden, també, aquest cert encant de calma.

Les bruixes es deuen haver amagat, fins a Sant Joan, en algun racó secret i amagat. Diuen que per Sant Joan surten totes les bruixes del poble i els voltants i es reuneixen al Dolmen i des d'allà fan el que fan, que jo no ho sé, que no hi he estat mai.

*Diuen que per Sant Joan
surten totes les bruixes
del poble i els voltants
i es reuneixen al Dolmen,
i des d'allà fan el que fan,
que jo no ho sé,
que no hi he estat mai.*

Sigui pel que sigui, i encara que no en veig ni una, aquí a Vallgorguina, de bruixes, n'hi ha, segur. Es respira un aire màgic, aquella certa sensació de ser en un lloc especial, diferent.

M'acosto a l'oficina d'informació del Parc del Corredor Montnegre i encara que sé perfectament com s'hi va, demano que em guiïn per acostar-me al dolmen. Amabilíssims. Recomano fermament que us deixeu temptar pel Corredor. No és ni tan gran ni tan verd ni tan espectacular com el Montseny i potser aquesta és precisament la gràcia: que encara hi ha camins sense asfaltar i tot és més abastable i el santuari del Corredor és petit i tranquil i el dolmen una meravella.

Hi vaig i a aquestes hores, gaudeixo del plaer de la solitud. Només jo i les pedres i, sospito, alguna bruixa amagada, rera algun pi.

El dolmen em somriu, aturat en el temps, impertorbable. I aquí, tranquil·lament, repasso les notes preses i redescobreixo que el nom de Vallgorguina apareix en un document, per primer cop, al segle X i que durant molts segles, al poble es va viure de l'explotació forestal i més tard, entrat el segle XIX, del conreu i les vinyes.

Després la primera fàbrica, "La Hilanderà", els polígons industrials, algun comerç i els restaurants i ara, actualment, un poble petit, ben abastit i segur d'ell mateix. I amb màgia, amb molta màgia.

I qui no ho vulgui creure que no ho cregui, però estant aquí, a tocar del dolmen, amb aquest sol que escalfa mentre es cola entre les branques dels pins, noto la força de la terra, de les pedres, de les màgiques nits a l'entorn d'aquest assentament.

Les urbanitzacions de Vallgorguina són grans i de fet, hi viu més gent que no pas al nucli urbà, però on viu l'ànima de Vallgorguina és aquí, entre les 7 lloses i la coberta del dolmen megalític de Pedra Gentil. Tots els noms tenen una doble lliçó, en aquest poble travessat de plataners: Pedra Gentil s'anomena l'ànima del lloc: la pedra bonica, la pedra maca, agraïda i agraciada, i Vallgorguina la vall dels gorgs, de les aigües.

I també, oi tant que sí, i qui no s'ho cregui, que ho visiti: la vall de les bruixes.